

Багаторазове пакування та COVID-19

Директива – червень 2020

Огляд політики ЄС у сфері пакування

З метою вирішення зростаючої проблеми забруднення довкілля пластиком, Європейський Союз (ЄС) прийняв рішення заборонити одноразові пластикові вироби – від пластикових соломинок до одноразового посуду – для яких існують прийнятні альтернативи, з 2021 року. Щороку близько 500 000 тонн пластикових відходів з Європи потрапляє в океан і значним чином впливає як на здоров'я людей, так і на довкілля. Директива про одноразові пластикові вироби (англ. Single-Use Plastics Directive (SUPD)) – це перший крок на шляху до «приборкування» забруднення довкілля пластиком, і вона спрямовує уряди, представників бізнесу та суспільство у напрямку до справжньої кругової економіки.

Відмова від одноразового пластику на користь багаторазових альтернатив – це чітке завдання цієї Директиви та законодавчих органів у Європі. В «Європейській стратегії щодо пластику в круговій економіці» (англ. “European Strategy for Plastics in Circular Economy”) Європейська комісія вказує, що «все пластикове пакування на ринку ЄС має бути придатним для повторного використання чи переробки». Більше того, Стаття 5 Директиви про “Пакування та відходи від пакування” (англ. «Packaging and Packaging Waste Directive (PPWD)») зобов'язує держав-членів вживати заходів для збільшення частки пакування, придатного для повторного використання, на ринку, а також систем для повторного використання пакування. До таких заходів може належати «впровадження мінімального відсотку пакування, придатного для повторного використання, що виходить на ринок кожного року для кожного типу пакування».

Європейська Комісія у своєму комюніке стосовно Європейської зеленої угоди¹ (European Green Deal) та новому Плані заходів щодо кругової економіки² (Circular Economy Action Plan) також підтвердила свій намір сфокусуватися на запобіганні та повторному використанні, що передбачає прийняття відповідних політик щодо продукції, які би надавали підтримку новим бізнес-моделям та системам, що запобігають потраплянню шкідливих для довкілля продуктів на ринок ЄС.

Повторне використання та COVID-19

В Європі та в усьому світі спалах нового коронавірусу змусив багато держав, міст та магазинів раптово відкласти та/чи скасувати заборону на одноразові вироби, а в деяких випадках навіть заборонити продукти, придатні до повторного використання, через побоювання, що вони можуть посприяти поширенню пандемії. Наприклад, уряд Великої Британії оголосив, що через спалах введення в дію заборони на одноразові вироби, яке було заплановано на кінець квітня 2020 року, тепер перенесено на жовтень.³ На рівні ЄС Європейська асоціація переробки пластику (EuPC) закликала Комісію «скасувати всі заборони на певні види пластикових виробів» і відкласти всі кінцеві терміни в SUPD «принаймні ще на рік»⁴.

Станом на зараз, не зрозуміло, як довго цей спалах ще може тривати, і все ще залишається непевність

¹ Повідомлення Комісії Європейському парламенту, Європейській комісії, Раді Європейського економічного та соціального комітету та Комітету регіонів (2019). Європейська зелена угода. Брюссель, COM(2019) 640 фінальна версія, Брюссель, 11 грудень 2019. Режим доступу: https://ec.europa.eu/info/publications/communication-european-green-deal_en

² План заходів економіки замкнутого циклу для чистішої та конкурентноспроможнішої Європи. Режим доступу: https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/new_circular_economy_action_plan.pdf

³ Дж. Еванс 15 квітня 2020р. «Відтермінування введення заборони пластикових соломинок та ложечок», *Financial Times*. Режим доступу: <https://www.ft.com/content/8182d6db-f903-49a1-9e68-43341ad932ce>

⁴ Ф. Саймоні 15 квітня 2020р. «ЄС відхиляє заклики індустрії скасувати заборону на одноразовий пластик», *Euractiv*. Режим доступу: <https://www.euractiv.com/section/circular-economy/news/eu-dismisses-industry-calls-to-lift-ban-on-single-use-plastics/>

щодо того, як довго вірус може жити на різних поверхнях. Абсолютно зрозуміло, що пластикова індустрія використовує цю кризову ситуацію у сфері охорони здоров'я як можливість пов'язати багаторазове пакування з поширенням інфекції, запевняючи, що одноразові пластикові вироби необхідні для підтримання гігієни, здоров'я та безпеки.

Ця поточна спроба індустрії відтермінувати та послабити впровадження SUPD не ґрунтується на наукових доводах, і немає жодних доказів на підтвердження того, що одноразове пакування сприяє зменшенню (чи збільшенню) поширення COVID-19, ніж багаторазові аналоги.

Відомо, що COVID-19 передається від людини до людини насамперед через краплі, що утворюються, коли інфікована особа чхає, кашляє чи видихає.⁵ Хоча дослідження виявили, що вірус може залишатися на поверхнях від кількох годин до кількох днів, в тимчасовому протоколі Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) щодо харчової індустрії вказано, що «малоймовірно», аби ця інфекція передавалася через харчові продукти чи пакування харчових продуктів.⁶ Управління продовольства і медикаментів США (англ. Food and Drug Administration, FDA) підтвердило, що «немає жодних доказів того, що харчові продукти чи пакування харчових продуктів пов'язане з передачею COVID-19.»⁷ Це стосується як одноразового, так і багаторазового пакування. Незалежно від того, скільки разів використовується контейнер чи торбинка – 1 раз чи 100 разів, він може стати потенційним переносником інфекції, якщо його не обробляють відповідно до рекомендацій органів охорони здоров'я. Найкращий спосіб для клієнтів захистити своє здоров'я – це дотримання настанов органів громадського здоров'я щодо належних санітарних практик, у тому числі регулярне миття рук.

Системи багаторазового пакування – чисті і безпечні

Правильно налагоджені системи для повторного використання та наповнення тари - це добре налагоджені процедури миття і очищення згідно з правилами, встановленими органами охорони здоров'я і безпеки (напр., пляшки для багаторазового використання зі скла і PET), повинні і продовжують забезпечувати високий рівень охорони здоров'я і безпеки.

Відповідно до заяви, опублікованої Німецькою асоціацією мінеральних джерел (GDB) – система багаторазового використання німецьких мінеральних вод – «процеси очищення багаторазових пляшок зі скла та PET, котрі запровадили і постійно розвивали протягом десятиліть, завжди звертали увагу на гігієнічні аспекти, пов'язані з потенційним зараженням бактеріями і вірусами. В індустріальних процесах очищення, багаторазові пляшки занурюють приблизно на 10 хвилин в 1.5% чи 2% каустичної соди, котру нагрівають до 60° С для PET чи 70-75° С для скла. Ці стерилізаційні процедури впроваджено по всьому світу і вони вважаються безпечними».

Такі добре налагоджені системи повторного використання та повторного наповнення працюють вже багато років в усьому світі і забезпечують безпеку та зменшують кількість непотрібних одноразових виробів.

Переваги повторного використання

Багаторазове пакування – це критично важлива частина рішення для досягнення економіки замкнутого циклу. Максимально тривале утримання матеріалу в циклі виробництва зберігає ресурси, зменшує кількість

⁵ Генеральний директорат охорони здоров'я та безпеки харчових продуктів Європейської комісії, 8 квітня 2020р. «COVID-19 та безпека харчових продуктів: Запитання та відповіді». Режим доступу: https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/biosafety_crisis_covid19_qandas_en.pdf

⁶ Дж. Вітсворф, 14 квітня 2020р. «ВООЗ та Комісія ЄС публікують свої рекомендації щодо безпеки харчових продуктів в умовах коронавірусу», Food Safety News. Режим доступу: <https://www.foodsafetynews.com/2020/04/Who-and-eu-commission-publish-covid-19-food-safety-advice/>

⁷ Асоціація багаторазового пакування, 20 березня 2020р. «Заява АБП щодо коронавірусу та багаторазового пакування». Режим доступу: <https://reusables.org/ra-statement-on-coronavirus-and-reusable-packaging/>

відходів та полегшує негативний екологічний вплив, пов'язаний з виробництвом, споживанням та поводженням з пакуванням після завершення терміну експлуатації. Поряд з перевагами для довкілля, системи повторного використання та повторного наповнення пропонує величезні економічні переваги з точки зору збереження коштів на матеріалах та створення робочих місць, які примножуються з кожним циклом переробки. Системи переробки – це впровадження розширеної відповідальності виробника (РВВ) в чистому вигляді, особливо якщо мова йде про РВВ з вільним способом модуляції, відповідно до яких виробникам рекомендують змінювати дизайн своїх продуктів таким чином, щоб зменшити впливи життєвих циклів та мінімізувати їх вартість.

Прикінцеві міркування

Ця історична можливість для ЄС показує, що він - світовий лідер у вирішенні одного з найбільших викликів нашого часу. В поточній ситуації **ми віримо, що значний фокус має залишатися на продовженні впровадженні політик, що сприяють повторному використанню, а також на усуненні економічних, адміністративних та податкових бар'єрів для сфери повторного використання на протизагу предметам одноразового використання на національному та місцевому рівнях, застосовуючи, зокрема, амбіційну транспозицію та впровадження “Директиви щодо пакування та відходів від пакування”, “Рамкової директиви щодо відходів”, а також “Директиву щодо одноразового пластику в якості засобів”.**

Попри те, що наша основна пересторога в цей час – це здоров'я та безпека наших громад, COVID-19 не може стати виправданням забрудненню та відкриттю екологічних політик. Протягом десятиліть моделі повторного використання та повторного наповнення довели, що досягнення справжньої кругової економіки є не тільки можливим, але й має багато позитивних впливів. Ми не можемо дозволити індустрії скористатися поточними умовами для того, щоб повернути нас у світ, переповнений одноразовими предметами, задля власної фінансової вигоди. Як масштаби кризи, пов'язаної з пластиком, так і підтримка амбіційної SUPD, підкреслюють значення безперервності їх впровадження та продовження загальних зусиль для зменшення кількості відходів.

Вплив коронавірусу показав, наскільки нестійкі наші системи. Побудова екологічного і просто економічного відновлення – це критично важливий фактор вирішення екологічних викликів, так і гарантування стійкості під час всесвітніх кризових ситуацій, як наприклад COVID-19. В цих умовах, **Фонд відновлення ЄС може стати чудовою можливістю допомогти побудувати більш стійкі економіки та громади шляхом підтримки ефективного бізнесу**, що працює за принципами кругової економіки, напр., треті сторони, що застосовують схеми повторного використання, що ґрунтуються на коротких ланцюжках постачання та кругових механізмах з дотриманням усіх заходів безпеки та гігієни для запобігання утворення відходів та стрімкого розвитку місцевої економіки.

Автори: Клариса Моравскі, Лариса Копелло

Редактор: Агнесе Маркон

Zero Waste Europe, платформа Reloop, червень 2020 р.

	<p>Zero Waste Europe – це європейська мережа громад, місцевих лідерів, представників бізнесу, експертів та агентів змін, які працюють задля спільної ідеї – поступове зменшення кількості відходів, які виробляє суспільство. Ми розширюємо можливості для громад змінювати своє ставлення до ресурсів для того, щоб перейняти раціональніший стиль життя та стійких моделей споживання, а також переходити до кругової економіки.</p>
	<p>Reloop – це масштабна платформа для людей, що мають схожі погляди і поділяють спільне бачення кругової економіки. Попри те, що члени цієї платформи працюють в різних секторах по всій Європі, ця платформа призначена для того, щоб стати каталізатором створення економічних та екологічних можливостей для всіх зацікавлених сторін у ланцюжку виробництва-продажу. Reloop було створено для того, щоб об'єднати ці зацікавлені сторони, сприяти поширенню інформації та впливати на директивні органи, аби вони приймали політики, що працюють задля впровадження політик та систем, що сприяють економіці замкнутого циклу.</p>

Zero Waste Europe з вдячністю віддає належне фінансовій підтримці з боку Європейського Союзу. Zero Waste Europe несе одноосібну відповідальність за зміст цього маркетингового матеріалу. Він не обов'язково відображає думку вищезазначеного спонсора. Спонсор не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в цьому документі.